

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өлгий сумын Засаг даргын тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн хураангуй тайлан

Аудитын код: БӨА-2025/171/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Өлгий хот
2023 он

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Ж.Айгүл
Утас: 70422954 Цахим хаяг: aigulj@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Х.Женисбек
Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Х.Еркебулан
Утас: 99427667 Цахим хаяг: erkebulankh@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgiu@audit.gov.mn

ӨЛГИЙ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН
ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА С.ЖАДЫРА
ТАНАА

2025.02.10 № 62
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Өлгий сумын Засаг даргын тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Өлгий сумын Засаг даргын тамгын газрын 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд онцлох асуудал гараагүй байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Өлгий сумын Засаг даргын тамгын газар Дүгнэлт

Бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБООС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ж.АЙГҮЛ

Өлгий сумын Засаг даргын тамгын газар Дүгнэлт

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>27,908,552.00</u>	<u>76,603,123.00</u>
33	АВЛАГА	1,197,152.00	18,618,223.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,197,152.00	1,618,223.00
335	Бусад авлага	-	17,000,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	-	17,000,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	26,711,400.00	57,984,900.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	-	27,600,000.00
354	Хангамжийн материал	26,711,400.00	30,384,900.00
35410	Бичиг хэргийн материал	414,100.00	414,100.00
35420	Аж ахуйн материал	21,244,820.00	24,918,320.00
35470	Бусад хангамжийн материал	5,052,480.00	5,052,480.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>14,630,279,869.35</u>	<u>22,697,188,858.32</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	14,630,279,869.35	22,697,188,858.32
392	Биет хөрөнгө	14,605,467,630.35	22,672,026,595.70
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,224,359,764.00	1,789,760,164.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(224,753,117.14)	(293,673,634.46)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	70,719,999.00	108,064,999.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(19,330,416.74)	(27,310,250.08)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	122,567,659.00	246,229,259.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(72,369,025.69)	(93,525,918.39)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	97,624,635.00	124,826,585.40
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(70,418,579.27)	(79,908,187.12)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	15,095,736,372.00	23,706,390,890.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,799,191,831.71)	(2,958,527,345.19)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	315,151,833.00	315,151,833.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(150,629,661.10)	(181,451,799.46)
39217	Ном	16,000,000.00	16,000,000.00
393	Биет бус хөрөнгө	24,812,239.00	25,162,262.62
39301	Програм хангамж	1,973,239.00	2,743,239.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(550,000.00)	(969,976.38)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	23,389,000.00	23,389,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>14,658,188,421.35</u>	<u>22,773,791,981.32</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>14,658,188,421.35</u>	<u>22,773,791,981.32</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	14,658,188,421.35	22,773,791,981.32
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	143,765,376.00	143,765,376.00
51101	Өмч: - төрийн	143,765,376.00	143,765,376.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	14,316,936,570.59	22,432,540,130.56
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	14,316,936,570.59	14,316,936,570.59
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	8,115,603,559.97

51230	Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс	-	-
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	197,486,474.76	197,486,474.76
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	14,658,188,421.35	22,773,791,981.32

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,025,920,406.00	11,749,106,451.90
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	32,865,000.00	221,114,518.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	32,865,000.00	221,114,518.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	31,200,000.00	221,114,518.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	31,200,000.00	221,114,518.00
120009	Бусад орлого	1,665,000.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,993,055,406.00	11,527,991,933.90
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,736,090,575.00	9,152,102,000.40
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	1,736,090,575.00	9,152,102,000.40
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	15,704,931.00	106,743,501.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	15,704,931.00	106,743,501.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,241,259,900.00	2,269,146,432.50
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,241,259,900.00	2,269,146,432.50
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,119,539,768.50	3,569,202,891.93
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,119,539,768.50	3,569,202,891.93
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,098,968,158.50	3,384,039,567.35
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	907,189,425.00	1,484,063,489.00
210101	Үндсэн цалин	596,444,679.18	935,687,890.00
210102	Нэмэгдэл	276,046,066.82	440,826,425.00
210104	Урамшуулал	34,698,679.00	107,549,174.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	113,158,200.00	225,993,670.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	76,947,600.00	132,041,100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,052,700.00	47,349,870.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,242,100.00	7,767,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,810,500.00	7,767,100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,105,300.00	31,068,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	48,989,400.00	55,599,387.92
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,651,246.00	6,482,788.16
210302	Түлш, халаалт	38,441,464.00	45,807,535.76
210303	Цэвэр, бохир ус	2,896,690.00	3,309,064.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	45,002,931.00	58,897,701.00
210401	Бичиг хэрэг	6,801,000.00	10,796,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	32,038,331.00	37,649,690.00

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,827,600.00	7,333,450.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	336,000.00	3,117,761.00
2105	Нормативт зардал	1,140,100.00	1,636,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,140,100.00	1,636,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,655,600.00	2,391,931.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	478,400.00	940,200.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,077,100.00	201,731.00
210604	Урсгал засвар	1,100,100.00	1,250,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	11,579,000.00	10,739,350.00
210702	Дотоод албан томилолт	11,579,000.00	10,739,350.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,893,218.00	28,908,304.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	20,995,600.00	26,978,429.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	230,018.00	51,575.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	399,800.00	200,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	348,400.00	36,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	788,300.00	1,320,000.00
210807	Газрын төлбөр	131,100.00	321,800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	946,360,284.50	1,515,809,734.43
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	81,979,518.00	217,685,255.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	710,454.00	-
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	863,670,312.50	1,298,124,479.43
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	20,571,610.00	185,163,324.58
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	13,999,300.00	152,218,106.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	9,209,300.00	103,368,700.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	48,849,406.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,790,000.00	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	6,572,310.00	32,945,218.58
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,572,310.00	32,945,218.58
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	906,380,637.50	8,179,903,559.97
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	64,300,000.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	-	64,300,000.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	(64,300,000.00)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	906,380,637.50	8,115,603,559.97

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,256,964,831.00	2,375,889,933.50

13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,256,964,831.00	2,375,889,933.50
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	15,704,931.00	106,743,501.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	15,704,931.00	106,743,501.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,241,259,900.00	2,269,146,432.50
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,241,259,900.00	2,269,146,432.50
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,252,015,831.00	2,318,212,983.50
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,252,015,831.00	2,318,212,983.50
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,231,444,221.00	2,133,049,658.92
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	905,265,800.00	1,516,300,230.00
210101	Үндсэн цалин	600,638,600.00	936,108,861.00
210102	Нэмэгдэл	304,627,200.00	472,642,095.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		107,549,274.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	113,158,200.00	194,178,000.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	76,947,600.00	132,041,100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,052,700.00	15,534,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,242,100.00	7,767,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,810,500.00	7,767,100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,105,300.00	31,068,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	48,989,400.00	55,599,387.92
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,200,000.00	6,482,788.16
210302	Түлш, халаалт	38,537,300.00	45,807,535.76
210303	Цэвэр, бохир ус	3,252,100.00	3,309,064.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	45,002,931.00	58,742,740.00
210401	Бичиг хэрэг	6,801,000.00	10,796,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	32,038,331.00	37,649,690.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,827,600.00	7,296,250.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	336,000.00	3,000,000.00
2105	Нормативт зардал	1,140,100.00	1,726,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,140,100.00	1,726,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,655,600.00	2,444,300.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	478,400.00	800,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,077,100.00	144,300.00
210604	Урсгал засвар	1,100,100.00	1,500,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	11,579,000.00	10,207,750.00
210702	Дотоод албан томилолт	11,579,000.00	10,207,750.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,893,218.00	28,918,875.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	20,995,600.00	27,229,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	230,018.00	51,575.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	399,800.00	200,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	348,400.00	36,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	788,300.00	1,080,000.00

210807	Газрын төлбөр	131,100.00	321,800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	80,759,972.00	264,932,376.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	80,049,518.00	264,400,776.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	710,454.00	531,600.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	20,571,610.00	185,163,324.58
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	13,999,300.00	152,218,106.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	9,209,300.00	103,368,700.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		48,849,406.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,790,000.00	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	6,572,310.00	32,945,218.58
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,572,310.00	32,945,218.58
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	4,949,000.00	57,676,950.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	4,949,000.00	57,676,950.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	4,949,000.00	57,676,950.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	4,949,000.00	57,676,950.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	4,949,000.00	57,676,950.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(4,949,000.00)	(57,676,950.00)
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	=	=
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	143,765,376.00	197,486,474.76	13,410,555,933.09	13,751,807,783.85
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				0.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	143,765,376.00	197,486,474.76	13,410,555,933.09	13,751,807,783.85
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний есөлт				0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт				0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн			906,380,637.50	906,380,637.50
C08	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	143,765,376.00	197,486,474.76	13,410,555,933.09	13,751,807,783.85
D01	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	143,765,376.00	197,486,474.76	13,410,555,933.09	13,751,807,783.85

D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	143,765,376.00	197,486,474.76	14,316,936,570.59	14,658,188,421.35
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн			8,115,603,559.97	8,115,603,559.97
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	143,765,376.00	197,486,474.76	22,432,540,130.56	22,773,791,981.32

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,324,284,600.00	2,239,408,132.92
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,324,284,600.00	2,239,408,132.92
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,163,084,300.00	2,087,190,026.92
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,553,423,800.00	1,516,300,230.00
210101	Үндсэн цалин	956,140,100.00	931,254,754.00
210102	Нэмэгдэл	503,400,400.00	491,162,176.00
210104	Урамшуулал	93,883,300.00	93,883,300.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	194,178,000.00	194,178,000.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	132,041,100.00	132,041,100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,534,200.00	15,534,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,767,100.00	7,767,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	7,767,100.00	7,767,100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	31,068,500.00	31,068,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	56,811,600.00	55,599,387.92
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,500,000.00	6,482,788.16
210302	Түлш, халаалт	45,811,600.00	45,807,535.76
210303	Цэвэр, бохир ус	3,500,000.00	3,309,064.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	57,554,000.00	56,835,219.00
210401	Бичиг хэрэг	10,800,000.00	10,796,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	35,744,000.00	35,742,169.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,300,000.00	7,296,250.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	710,000.00	-
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	3,000,000.00	3,000,000.00
2105	Нормативт зардал	1,800,000.00	1,726,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,800,000.00	1,726,000.00

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,444,300.00	2,444,300.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	800,000.00	800,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	144,300.00	144,300.00
210604	Урсгал засвар	1,500,000.00	1,500,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	11,620,000.00	10,207,750.00
210702	Дотоод албан томилолт	11,620,000.00	10,207,750.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	43,762,700.00	28,918,875.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	41,300,000.00	27,229,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	434,200.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	186,000.00	51,575.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	200,000.00	200,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,700.00	36,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,200,000.00	1,080,000.00
210807	Газрын төлбөр	321,800.00	321,800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	241,489,900.00	220,980,265.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	240,426,700.00	220,448,665.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,063,200.00	531,600.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	161,200,300.00	152,218,106.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	161,200,300.00	152,218,106.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	103,368,700.00	103,368,700.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	56,779,600.00	48,849,406.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,052,000.00	-
13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,324,284,600.00	2,239,408,132.92
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	-	-
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих		
131006	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих		
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,324,284,600.00	2,239,408,132.92
132001	Орон нутгийн төсвөөс	2,324,284,600.00	2,239,408,132.92
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ		
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	69.00	64.00
620001	Удирдах ажилтан	16.00	16.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	25.00	22.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	20.00	20.00
620004	Гэрээт ажилтан	8.00	6.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	69.00	64.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	25.00	22.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	20.00	20.00
650010	Гэрээт ажилтан	8.00	6.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	16.00	16.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	103,536,582.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	103,536,582.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	103,536,582.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,907,521.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,907,521.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	101,629,061.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	101,629,061.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	103,536,582.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	103,536,582.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	99,300,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,236,582.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	

Гурав. Аудитын илрүүлэлт: Аудитаар санхүүгийн тайланд залруулга хийгдээгүй. Аудитаар нийт 43.7 сая төгрөгийн зөрчил илэрч 4.9 сая төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 38.8 сая төгрөгийн албан шаардлага өгсөн.

3.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар нийт 4,884.9 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоов.Үүнд:

1.Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажиллаж байгаа төрийн захиргааны албан хаагчдад 5 жил тутам нэг удаа олгох мөнгөн урамшууллын тооцоогоор Сумын Засаг даргын 2024 оны 06 сарын 06 өдрийн Б/09 дугаар захирамжаар тамгын газрын даргад 8,246,766 төгрөгийн, 2024 оны 08 сарын 01 өдрийн Б/14 дугаар захирамжаар санхүүгийн албаны даргад 8,184,000 төгрөгийн, 2024 оны 04 сарын 18 өдрийн Б/12 дугаар тушаалаар Хууль, эрх зүйн мэргэжилтэнд 6,137,298 төгрөгийн, 2024 оны 04 сарын 18 өдрийн Б/13 дугаар тушаалаар Нийгмийн бодлогын мэргэжилтэнд 6,137,298 төгрөгийн, 2024 оны 04 сарын 18 өдрийн Б/14 дугаар тушаалаар Худалдаа, үйлчилгээ хариуцсан мэргэжилтэнд 6,137,298 төгрөгийн, 2024 оны 04 сарын 18 өдрийн Б/15 дугаар тушаалаар БОУБайцаагч 7,326,684 төгрөгийн, 2024 оны 04 сарын 18 өдрийн Б/16 дугаар тушаалаар Төрийн сангийн мэргэжилтэнд 6,680,062 төгрөгийн нийт 44,849,406 төгрөгийн мөнгөн урамшууллаас 4,884,941 төгрөгийн хувь хүний орлогын албан татварыг суутгаагүй олгосон байна.

Энэ нь Татварын ерөнхий хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д “Татварын хууль тогтоомжид хэрэглэсэн дараах нэр томъёог доор дурдсан утгаар ойлгоно”, 6.1.19-д “суутган төлөгч” гэж тухайн төрлийн татварын хуулийн дагуу татвар төлөгчийн төлөх татварыг суутгаж, төсөвт шилжүүлэх, тайлагнах үүрэг бүхий этгээдийг”, 28 дугаар зүйлийн 28.7-д “Суутган төлөгч нь татварын хууль тогтоомжийн дагуу тухайн төрлийн татвар төлөх үүрэг бүхий этгээдээс албан татварыг ногдуулан суутгана.”

Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3-д “Албан татвар төлөгчийн дараах орлогод албан татвар ногдоно”, 6.3.1-д “цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого”, 21-р зүйлийн 21.1-д “Энэ хуулийн 14, 18 дугаар зүйлд заасны дагуу тухайн жилийн орлогыг тодорхойлоход 0-120 000 000 хүртэлх төгрөгийн албан татвар ногдуулах орлого олсон тохиолдолд 10 хувиар,..... тооцон албан татвар ногдуулна”, 25 дугаар зүйлийн 25.1-д “Энэ хуулийн 4.1.11-д заасан суутган төлөгч албан татвар ногдуулахад доор дурдсан журмыг баримтална”, 25.1.1-д “энэ хуулийн 14, 18 дугаар зүйлд заасан орлогын дүнд энэ хуулийн 21.1-д заасан хувиар албан татвар ногдуулж, холбогдох төсөвт шилжүүлэх” гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн захиргааны албан хаагчдад 5 жил тутам нэг удаа олгох мөнгөн урамшууллаас суутгаагүй 4,884,941 төгрөгийн хувь хүний орлогын албан татварыг хавсралтад заасан нэр бүхий албан хаагчдаар нөхөн төлүүлэхээр төлбөрийн акт тогтоов.

3.2 Албан шаардлага

Аудитаар дараах зөрчилд албан шаардлага өгөгдлөө. Үүнд:

1. Өлгий сумын Засаг даргын тамгын газрын даргын 2024 оны 08 дугаар сарын 14-ний өдрийн “Урамшуулал олгох тухай” Б/28 дугаар тушаалаар Санхүүгийн албаны дарга, төрийн сангийн мэргэжилтэн, нягтлан бодогч нарт газрын 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар зөрчилгүй дүгнэлт авсан гэж 4,969,000 төгрөгийн урамшуулал олгож, төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын хэмжээг хэтрүүлсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсгийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5-д “Төсвийн шууд захирагч нь төсвийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ”, 16.5.5-т “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Засгийн газрын 2019 оны “Журам батлах тухай” 05 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан “Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам”-ын 2.2-т “Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 50 хувиас хэтрэхгүй байна” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчил арилгуулах албан шаардлага өгөв.

2. Засаг даргын тамгын газар нь “Ай ел нур” ХХК, “Сайко инвест” ХХК, “Худрет хоршоо”-аас нийтдээ 33,898.000 төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг төрийн цахим худалдан авалтын тухай хууль тогтоомжийг зөрчиж худалдан авсан зөрчилд албан шаардлага өгөв.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах”, 41 дүгээр зүйлийн 41.2.3-т “төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах”, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.13-т “Ерөнхий гэрээний дагуу цахим дэлгүүрээс худалдан авах бараа, үйлчилгээг цахим дэлгүүрт байршуулснаас өөр этгээдээс худалдан авахыг хориглоно”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.1-т “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд заасан захиалагч нь тухайн жилд худалдан авах 10 сая төгрөгөөс дээш өртөг бүхий бараа, үйлчилгээний жагсаалтыг цахим дэлгүүрт байршуулах хүсэлтийг өмнөх онд худалдан авсан тоо хэмжээ, нэгж үнийн хамт төрийн худалдан авах ажиллагааны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлнэ”, 14.4-т “Цахим дэлгүүрт байршсан бараа, үйлчилгээг бусад этгээдээс худалдан авахыг хориглоно” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчил арилгуулах албан шаардлага өгөв.

3.3 Зөвлөмж

Зөвлөмж өгөгдөөгүй.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		/мянган төгрөгөөр/				Зөвлөмж	
							Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		/мянган төгрөгөөр/		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
									Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын хэмжээг хэтрүүлсэн	1	4,969.0			1	4,969.0						
Төрийн захиргааны албан хаагчдад 5 жил тутам нэг удаа олгох мөнгөн урамшууллаас суутгаагүй	1	4,884.9	1	4,884.9								
Дүн	1	9,853.9	1	4,884.9	1	4,969.0						

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		/мянган төгрөгөөр/	
							Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Төрийн цахим худалдан авалтын журам зөрчсөн	1	33,898.0					1	33,898.0
Дүн								
Нийт дүн	1	33,898.0					1	33,898.0